

Οι θέσεις της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου στα σημερινά εκκλησιαστικά προβλήματα

Ορθοδοξία / Αγία και Μεγάλη Σύνοδος

Αρχιμ. Τύχων, Καθηγούμενος Ιεράς Μονής Σταυρονικήτα Αγίου Όρους

[Προηγούμενη δημοσίευση: <https://www.pemptousia.gr/?p=167419>]

η) Εις το κείμενον «Η αποστολή της Ορθοδόξου Εκκλησίας εις τον σύγχρονον κόσμον», προβάλλεται η αλήθεια ότι «η αξία του ανθρωπίνου προσώπου, απορρέει εκ της δημιουργίας του ανθρώπου κατ' εικόνα Θεού και καθ' ομοίωσιν και εκ της αποστολής αυτού εις το σχέδιον του Θεού,» και ότι «ο σκοπός της ενανθρωπήσεως του Λόγου Θεού είναι η θέωσις του ανθρώπου.» (Βλ. κεφ. Α, παρ. 1). Βάσει αυτών των αρχών της πίστεως η Ορθόδοξος Εκκλησία αντιμετωπίζει τα διάφορα κοινωνικά, βιοηθικά και άλλα σύγχρονα προβλήματα θέτοντας πάντοτε ως προτεραιότητα την αξίαν του ανθρώπου και την σωτηρίαν αυτού, αναδεικνύουσα δε συγχρόνως ότι «η αμαρτία είναι πνευματική ασθένεια, της οποίας τα εξωτερικά συμπτώματα είναι αι ταραχαί, αι έριδες, τα εγκλήματα και οι πόλεμοι, μετά των τραγικών αυτών συνεπειών. Η Εκκλησία επιδιώκει να εξαλείψη ου μόνον τα εξωτερικά συμπτώματα αυτής της ασθενείας, αλλά και αυτήν ταύτην

την ασθένειαν, την αμαρτίαν.» (Βλ. κεφ. Γ, παρ. 4).

Επίσης «Δια την Ορθόδοξον Εκκλησίαν, η ικανότης προς επιστημονικήν έρευναν του κόσμου αποτελεί θεόδοτον δώρον εις τον άνθρωπον. Συγχρόνως όμως προς αυτήν την κατάφασιν, η Εκκλησία επισημαίνει τους κινδύνους, οι οποίοι υποκρύπτονται εις την χρήσιν ωρισμένων επιστημονικών επιτευγμάτων.» (Βλ. κεφ. ΣΤ, παρ. 11). Δεν ήτο δυνατόν η Αγία και Μεγάλη Σύνοδος να διεξέλθη όλα αυτά τα θέματα, τα οποία διαλαμβάνει το εν λόγω κείμενον λεπτομερώς, όμως θέτει τας ορθάς θεολογικάς και πνευματικάς βάσεις, επί των οποίων καλούνται οι πιστοί και αι κατά τόπους Εκκλησΐαι να εγκύψουν και να τα επεξεργασθούν περαιτέρω.

Πηγή: www.holycouncil.org

Προς το τέλος του κειμένου διακηρύττει μάλιστα, ότι «κατά τους χρόνους τούτους της εκκοσμικεύσεως ιδιαιτέρως προβάλλει η ανάγκη, όπως εξαρθή η σημασία της αγιότητας του βίου, εν όψει της πνευματικής κρίσεως, η οποία χαρακτηρίζει τον σύγχρονον πολιτισμόν... Η Ορθόδοξος Παράδοσις, διαμορφωθείσα δια της βιώσεως εν τη πράξει των χριστιανικών αληθειών, είναι φορέυς πνευματικότητας και ασκητικού ήθους, το οποίον δέον να εξαρθή και προβληθή όλως ιδιαιτέρως κατά την εποχήν ημών.» (Βλ. κεφ. ΣΤ, παρ. 13).

η) Εις το κείμενον που αφορά το Μυστήριο του Γάμου, αρχικώς δηλώνεται η πεποίθησις εις την ιερότητα αυτού επισημαίνοντας ότι «η εν Χριστώ ένωσις ανδρός και γυναικός συνιστά μίαν μικράν εκκλησίαν η μίαν εικόνα της Εκκλησίας. Η ένωσις αύτη δια της ευλογίας του Θεού υψούται εις υψηλότερον βαθμόν, διότι η κοινωνία είναι υπεροχωτέρα της ατομικής υπάρξεως, αφού τους εισάγει εις την

τάξιν της Βασιλείας της παναγίας Τριάδος.» (Βλ. κεφ. Ι, παρ. 4). Έχοντας αυτή την θεολογική βάσι κατόπιν εκφράζεται δια του κειμένου της Συνόδου η πλήρης αντίθεσις της Εκκλησίας προς τον πολιτικόν γάμον, ο οποίος στερείται μυστηριακού χαρακτήρος. Κατά τον ίδιο τρόπο δηλώνεται και η μη αποδοχή του συμφώνου συμβιώσεως, όπως και κάθε άλλης μορφής συμβιώσεως. Παρά ταύτα «τα συνάπτοντα πολιτικόν γάμον μέλη της Εκκλησίας πρέπει να αντιμετωπίζονται μετά ποιμαντικής ευθύνης, η οποία επιβάλλεται δια να κατανοήσουν την αξίαν του μυστηρίου του γάμου και των εξ αυτού απορρεουσών ευλογιών δι' αυτούς.» (Βλ. κεφ. Ι, παρ. 9 και 10).

Τα κωλύματα του Γάμου επαναβεβαιούνται υπό της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου, ακολουθώντας πιστά τους θείους και ιερούς Κανόνας, δυναμένων των κατά τόπους Αυτοκεφάλων Εκκλησιών δια των Ιερών Συνόδων Αυτών να εφαρμόζουν την αρχήν της εκκλησιαστικής οικονομίας, συμφώνως προς τας αρχάς των ιερών κανόνων, εν πνεύματι ποιμαντικής διακρίσεως, επί τω σκοπώ της σωτηρίας του ανθρώπου. (Πρβλ. κεφ. ΙΙ. Παρ. 5, ι.). Η ανεπιφύλακτος αποδοχή των ιερών Κανόνων της Εκκλησίας υπό της Αγίας Συνόδου εις όλα τα σημεία των αποφάσεών Της, έχει ιδιαίτερη βαρύτητα, καθώς σηματοδοτεί την στάσιν της Εκκλησίας έναντι μερικών ορθοδόξων, οι οποίοι τοποθετούνται υποτιμητικά σχετικά με τους ιερούς Κανόνας και επιδιώκουν να μειώσουν το κύρος αυτών.

θ) Εις το θέμα «Η σπουδαιότης της νηστείας και η τήρησις αυτής σήμερον», η Αγία Σύνοδος προβάλλει τας θεολογικάς και πνευματικάς προϋποθέσεις της νηστείας και αποδέχεται τας παραδεδομένας περιόδους νηστείας, συνιστώσα συγχρόνως ταύτας «ως θεοδώρητον φυλακτήριον της καινής εν Χριστώ ζωής των πιστών κατά πάσης επιβουλής του αλλοτρίου.» (Βλ. παρ. 6). Επί πλέον δέχεται και νηστείας πέραν των καθιερωμένων «κατά την προαίρεσιν των πιστών τηρουμένων.» (Βλ. παρ. 6).

Αυτό το οποίον οφείλουμε, νομίζω, να παρατηρήσουμε, σχετικώς με τα δύο θέματα του Γάμου και της Νηστείας, είναι, ότι ενώ αυτά ετέθησαν ως θέματα με το σκεπτικό του εκσυγχρονισμού, τάσις η οποία επηρέαζε πολλούς εκ των υπευθύνων της Εκκλησίας κατά τις προηγούμενες δεκαετίες, κατέληξε εις τα κείμενα των αποφάσεων της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου, τη επινεύση του Αγίου Πνεύματος, όχι μόνον να μην υποστή κάποιαν αλλοίωσιν η παραδεδομένη εκκλησιαστική τάξις, αλλά να επιβεβαιωθή και να προβληθή αυτή ακόμη περισσότερο προς τους πιστούς ως απαραίτητη προς σωτηρίαν. Τούτο θεωρούμε, ότι κατέστη δυνατόν δια της θεολογικής αναπτύξεως και εμβαθύνσεως εις την Πατερικήν Θεολογίαν κατά την διάρκειαν των τελευταίων δεκαετιών, ιδιαίτερα από τα μέσα του περασμένου αιώνο και εξής. Με την πλούσια παραγωγή και εκδοτική προσφορά των

Πατερικών έργων έγινε αντιληπτό, ότι ο Ευαγγελικός λόγος, η Αποστολική Πίστι, το βίωμα και η βιοτή των αγίων Πατέρων και η μέθεξις των ακτίστων ενεργειών του Παναγίου Πνεύματος δια μέσου των ιερών Μυστηρίων και της εν γένει πνευματικής ζωής των πιστών της Εκκλησίας, είναι η διαχρονική και αληθινή ανακαίνισης και πρόοδος της Ορθοδόξου Εκκλησίας. Η Εκκλησία δεν αποτελεί ένα εγκόσμιο σωματείο, που προσπαθεί να προσελκύση οπαδούς με διάφορες ευχάριστες και ικανοποιούσες τα πάθη προσφορές προς τα μέλη του, αλλά είναι θεοίδρυτος οργανισμός, αυτό τούτο το Σώμα του σαρκωθέντος Κυρίου της Δόξης, που καλεί τους πιστούς να απαλλαγούν από την ευπερίστατο αμαρτία και την απάτη του αρχεκάκου όφους και να ακολουθήσουν τον Σταυρό του Κυρίου και τις άγιες εντολές Του, την μόνη και αποκλειστική οδό η οποία οδηγεί τον άνθρωπο κάθε εποχής στην αληθινή και πραγματική ευτυχία, με πλήρη γνώσι και συναίσθησι, και σ' αυτή την πρόσκαιρη ζωή και στην άλλη αιωνίως.

ι) Εις τα άλλα δύο θέματα η Αγία και Μεγάλη Σύνοδος, ασχολείται με τον τρόπο ανακηρύξεως μιας εκκλησιαστικής περιοχής ως αυτονόμου και των άλλων σχετικών διαδικασιών και σχέσεων που διέπουν μία αυτόνομο Εκκλησία, καθώς και με την εκκλησιαστική κατάσταση η οποία επικρατεί στην Ορθόδοξη Διασπορά. Με πλήρη αίσθησι ευθύνης αναφέρεται στο κείμενο: «1. Διεπιστώθη ότι αποτελεί κοινήν βούλησιν πασών των αγιωτάτων Ορθοδόξων Εκκλησιών, όπως επιλυθή το ζήτημα της Ορθοδόξου Διασποράς το ταχύτερον δυνατόν και όπως οργανωθή αύτη κατά τρόπον σύμφωνον προς την ορθόδοξον εκκλησιολογίαν και την κανονικήν παράδοσιν και πράξιν της Ορθοδόξου Εκκλησίας. 2. Διεπιστώθη ωσαύτως ότι κατά την παρούσαν φάσιν δεν είναι εφικτή δι' ιστορικούς και ποιμαντικούς λόγους η άμεσος μετάβασις εις την αυστηρώς κανονικήν τάξιν της Εκκλησίας ως προς το ζήτημα τούτο, τουτέστιν εις την ύπαρξιν ενός μόνου Επισκόπου εις τον αυτόν τόπον. Όθεν αποφασίζεται όπως διατηρηθούν αι θεσμοθετηθείσαι υπό της Δ' Προσυνοδικής Πανορθόδοξου Διασκέψεως Επισκοπικαί Συνελεύσεις, άχρις ου επιστή ο καιρός, κατόπιν ωριμάνσεως των συνθηκών, προς εφαρμογήν της κανονικής ακριβείας.» (Βλ. Ορθόδοξος Διασπορά.)

Η Ορθόδοξος Εκκλησία διαπιστώνει συνοδικώς τα όλως ιδιαίτερα προβλήματα τα οποία έχουν δημιουργηθή εις τους κόλπους Της, τις τελευταίες δεκαετίες, λόγω της ανακατατάξεως των γεωπολιτικών και κοινωνικών συνθηκών και προσπαθεί με περισσή περίσκεψι να οδηγήση τις διάφορες κανονικές δυσλειτουργίες, οι οποίες έχουν προκύψει, προς την σωστή τους κατεύθυνσι, συμφώνως προς την κανονικήν τάξιν της Εκκλησίας.

[Συνεχίζεται]